

Segunda Carta de SAN PEDRO

Saludo

1 ¹Yū, Simón Pedro cawāmecusū, Jesucristore paabojari majōcu cē caquetibujūrotijoricū apóstol* majū yū ãniña ati cartare mujārē cawoajou. Jesucristo yarā majūrē mujāa yū woajoya. Mujāa cūa jārē bairo Jesucristo mena mujāa tūgoñatutuajūgoyupa. Marī Quetiupau Dios, bairi Jesucristo cariape caácu, marirē canetörīcū majū cūa, jicārō tūnia marī joyipi cū mena marī catügoñatutuapeere. ²Bairi mujārē ñiña: Dios, marī Quetiupau Jesucristo mena na caquetibujucūrīqūrē mujāa camasínemorō jūgori nocárō pairo caroare mujārē na jonemoáto. Caroa yericutaje cūrē mujāa na jonemoáto.

Cualidades del cristiano

³Dios ñe ünie carusaecu ãnirī cū camasírjē mena marī jowī nipetirije caroa macājē marī caátiānipeere. Tunu bairoa cūrē marī camaimasípee cūrē marī jowī marī Pacu Dios. Tore bairo marī jowī, nocárō pairo cū macu marirē cabesericu cū caátiānimasírjērē, cū carotimasírjē cūrē marī camasíparore bairo I. “Yure bairo caroaro na átiānimasiáto,” ï caroare marī jowī. ⁴Caroaro cū

camasírjē jūgori caroa wāme marī cū caátipee cū caíjūgoyeticūrīqūrē marī masiowī. Tie phame nocárō majū pairo cū caátipee niña. Cawapapacarijere bairo caánie niña. Tie jūgori marī, ati umurecóo macāna roro marī rupaú caborore bairo caána, tiere marī majūa caátiānamasírā marī ãnio joroque marī ásupi. Bairo marī caáto, Dios cū caänajē cutiere bairo marī ãnio joroque marī ásupi.

⁵Bairi caroaro tūgoñatutuanemoña marī Pacu Dios mena. Caroaro átiāna caroa macājērē. Bairo caroaro átiāna, caroaro mujāa tūgoñasagarā cū yaye quetire. ⁶Bairo caroaro tūgoñasará yua, mujāa rupaú macājē carorije mujāa caátiigarije ünierē mujāa ênotamasígarā. Bairo roro caáperā ãnirī, caroaro yerijörō mujāa ãnimasígarā. Bairo caroaro yerijörō ãna yua, Diore caroaro mujāa maiimasígarā. ⁷Bairo cū maiimasírī yua, mujāa yararē na mujāa iñamaigarā. Na mujāa juatinemogarā. Bairo na mairā, nipetiro camasā cūrē na mujāa mainemomajúcoägarā yua.

⁸Tie nipetirije caroaro ãnajē cutajere mujāa caátimasípeyoata, cañurā majū mujāa ãnigarā. Camasärē cajuána majū mujāa ãnigarā. Bairi marī Quetiupau Jesucristore cabugoro mee cū mujāa

masiñña. Cūrē mūjāā camasīrījē wapacutimajūcōāña, nemojāñurō tiere mūjāā caátimasiñpeyoata.

⁹Noa ūna aperā camasā tie caroaro ānajē cūtajere na caápericōāta, camasīétimajūcōārā nibujorāma. Cacaapee mána cañamasíenarē bairo tuabujorāma. Tunu bairoa na carorije wapa caánimiríquēre Jesucristo cū canetōōbojarique cūrē masiripeticōābujorāma.

¹⁰Bairi yu yarā, yu bairarē bairo caaña, nipetirije atiere caroaro ása. Jānaeticōāña. Jesucristo cū caborore bairo jeto caroaro ása. “Jesucristo yarā caániparā Dios cū cabesericarā ānirī caroaro marī átiānigarā,” ī tūgoñaña. Tore bairo mūjāā caátiānimasíata, di rūmū ūno mūjāā yasietigarā. Wātī cūā mūjāā yasio joroque mūjāā áperigumí.

¹¹Bairi tunu caroaro mūjāā ãnicōā nigarā. Umurecōopu mūjāā caetari rūmū caáno marī Quetiupau Jesucristo marīrē canetōōrīcū cū Pacu mena caroaro mūjāā bocágarāma. Topu marī Quetiupau cū carotimasīrīpau capetietopu cū mena mūjāā ãnicōā ninucūgarā yua.

¹²Bairi mai, atie yu caquetibujurijere mūjāā yu quetibujunemocōā ninucūgu, tiere mūjāā camasínemoparore bairo ī. Merē mūjāärē, cariape macājē quetire na caquetibujuricaro bero caánimiatacūärē, mūjāā yu quetibujunemogu tunu. Tunu bairoa Jesucristo mena tūgoñatutuari caroaro cū caborore bairo mūjāā caátiānimiatacūärē, yu quetibujunemocōā nigu mai. ¹³Tore bairo mūjāärē yu quetibuju ãnigu yu cacatiri rūmū ūno mai. Merē yu masiñña baipua. Yua, mūjāärē caquetibujunemopau ūcūā ãnirī atiere mūjāā yu quetibujuya. ¹⁴⁻¹⁵Apeyera merē marī Quetiupau Jesucristo puame

“Pedro, nocárō mea mu riacoagu,” ni quetibuju masiñwī. Torecu, yu puame yu beri caañopu cūrē atie yu caquetibujurijere mūjāā masinemocōā ninucūō joroque yu áticūña. Noo yu camasirō cárō tiere yu quetibujucūña ati yepapure.

Los que vieron la grandeza de Cristo

¹⁶Tunu apeyera, Jesucristo, marī Quetiupau, ati yepapu tunu cū caatípee, cū carotimasīrīpau macājē cūrē caroa cariape macājērē jāā quetibujuwu. Jāā majūā ī tūgoñamacarī jāā caíquetibujurique mee āmu. Jāā majūrpa cūrē jāā iñawū. Nocárō cū carotimasīrījē, cū catutuarije cūrē jāā iñamajūcōawū. ¹⁷Jāā iñawū jicā rūmū Dios, cū Pacu cūrē nucubugorique mena cū caibusurore. Atore bairo ī bushocajowu nocárō carotimasī Dios cū caírijē busurique: “Áni yu macū, yu camai, yu cabesericu majū fiñami. Cū mena būtioro majū yu useaniña,” ī bushocajowī Dios. ¹⁸Jāā majūrpa tie busurique umurecōopu caatíere jāā tūgowu. Jāā puame marī Quetiupau Jesucristo mena jāā āmu ti watoare ūtāā cañuricupu.

¹⁹Masírī majā profeta* majā na caíquetibuju jūgoyeticūrīcárörē bairo cariapea baiwī Jesucristo. Bairi mūjāā roque tiere camasimajūcōārā ãnirī tiere caroaro cariape tūgoñanemoña. Tie caroa queti profeta majā na caquetibujucūrīquē puame canaitiārörē jīñaworiquere bairo niña. Tiere nemojāñurō mūjāā cabuenemoata, mūjāā camasípeyoetiere mūjāā masinemogarā. Bairi Jesucristo, busuri nōcōrē bairo caäcū, cū catunuetari rūmū caáno tiere mūjāā masí peticoagarā. ²⁰⁻²¹Cajúgoye mai atiere caroaro tūgoña masiñña: Dios

ya tutipʉ ape rʉmʉ cabapeere na caquetibʉjʉwoatucūrīqñē puame jīcāñ camasocʉ cū majūñ cū caboro masīñ cū cawoatu quetibʉjurique mee niñā. Bairi profeta majā cūñ na majū na camasīrijē mena na caborore bairo na caquetibʉjurique mee niñā. Na roque Dios cū caquetibʉjh rotijoricarā ñanirī, Dios na cū caírījērē Espíritu Santo cū camasīorō jūgori quetibʉjh masīñupā Dios ya tutipʉ.

Los que enseñan mentiras
(Judas 4-13)

2 ¹Bairo na caímiatacūärē, ñāñupā Israel ya poa macāñna menarē profeta* majā caítopairā, profeta majā Dios yarā mee caña cūñ. Na majūñ na caborore bairo caíquetibʉjurí majā, caítopairí majā ñāñupā. Bairi áme cūñärē ñanigarāma na üna mūjāñ watoare quetibʉjʉri majā cariape caquetibʉjʉena. Caítopairí majā nigarāma. “Caroa macājērē jāñ quetibʉjyha mūjāärē,” í quetibʉjʉmirāñā, na catügoñarījē cañuetiere mūjāñ quetibʉjʉgarāma. Bairo quetibʉjʉri yua, marí Quetiupau mūjāärē canetōořicūrē cū boetimajūcōägarāma. Bairo cañuetiere na caquetibʉjyro jūgori Dios puame yoaro mee na recōägʉmi. Na yasio joroque na átigumí yua na yaye wapa. ²Na cayasiparo jūgoye capāärā majū mūjāñ mena macāñnarē na itogarāma. Capāärā majū tūgoñasagarāma na yaye queti carorije macājērē. Na cūñ caítorí majā na caáture bairo roro átigarāma. Bairo na caáto ñāñarā yua, aperā cūñ Dios yaye queti cariape macājērē roro í bʉsuepegarāma. ³Tunu apeyera nocārō dinerore cabonetōrā ñanirī na caquetibʉjyrije mena mūjāñ quetibʉjytorí, mūjāñ yajagarāma mūjāñ cacūgorije üníerē. Na caquetibʉjyrije

mena mūjāärē itoepregarāma caítopairí majā. Bairo na caítoañie jūgori na cayasipee na cotemajūcōñāna.

Tirūmʉpʉina merē, “Cañuenarē roro popiye na baio joroque na yʉ átigʉ,” í jūgoyeticūcōñupī Dios. Na üna cañuena netōëtmajūcōägarāma.

⁴Tūgopeoya mai: Dios tirūmʉpʉre ángelea* majā cūrē cababitorā, cūrē catügoñasagaenarē, “Ñugaro, mūjāñ yʉ reetigʉ,” na ñesupī. Bairo puame na ásupi: Cañuena na caño canaitiññorʉ na recōñupī. Cañcūññí ope puapepʉ na jiyari na biajācūcōñupī mai cū caiñabeseri rʉmʉ caetaparo jūgoye. ⁵Tunu bairoa tirūmʉpʉ macāñna cañuena na cañi yuteapʉre, “Mūjāñ mena yʉ ñugʉ,” írī mee na rurepeyocōñupī Dios, na cañuetie wapa. Na mena macācū Noé cawāmecʉcʉ jetore cū netōñupī cū mena macāñna jīcāñ wāmo peti puga pēnirō cānacāñ mena. Mai, Noé puame cañiñ caroa macājērē caquetibʉjh majū ñaníññupī. Bairi cūñ jetore cū yarā mena cū netōññanupī Dios. ⁶Torea bairo cañuenarē na reyupi Dios Sodoma,* ape macāñ Gomorra cawāmecuti macāñ macāñna ñanana cūñärē. Ti macāñ cūñärē ʉmʉrecóo macāñ peero mena joerecōñupī. Ñe ünie tuaricaro mano, ñwā jeto to tuao joroque ásupi Dios ti macāñ macāñnarē cū careri rāmʉrī. Cabero tunu cañiparā cañuena na catügoñamasíparore bairo í, tore bairo áti ññonupī merē. Tiere tūgoñarī, “Cañuenarē popiye na baio joroque na átigumí Dios,” na í tūgoñamasíato í, tore bairo ásupi. ⁷Baipʉ, ti macāñ macācū Lot cawāmecʉcʉ jīcāññreñ cū rocaesupi Dios. Mai, Lot puame Sodoma, Gomorra macāñ macāñna roro na caátiñnerē ññarí bʉtioro tūgoñā yapapuanucūñupū.

⁸Ti macāā macāāna roro umurecōo, bairi ñami na caátiānieriē roro na cabusupaiānie cūārē tūgojutiri bútioro tūgoñariqüē painucūñupū. Caúmū cañuū ñaníri tocānacā rūmuā carorije na caátiānieriē iñarí cū yeripu tūgoñariqüē painucūñupū. Bopacooro baiyupu cañuena roro na caátiānieriē iñarí. Bairi Dios p̄ame cū rocaesupu, Lot cawāmecusū carorā mena cañañacūrē. ⁹“Marí Quetiupu masimajūcōñami cū caátiipeere,” marí ñ masiñā. “Cū mena marí caánicoñamata, marí Quetiupu p̄ame wātī roro marirē cū caátiigarijere ñnotamasiñāmi, roro marí catāmhoetiparore bairo ī. Tunu cañuena roquere preso joricarore bairo na cūrī na cūgomasiñāmi Dios, na cū careparo jūgoye,” marí ñ masiñā. ¹⁰Popiye na baio joroque na átigumi Dios cañuetie na rupaū macājē ûnie jetore caátiñarē. Marí Quetiupu cū carotimasírijērē caboena cūārē roro popiye na átigumi. Na úna cajeyurā catúgoñamasiñāna niñama. Na caboro caátipairā majū niñama. Bairo caána ñaníri uwiricaro mano nocárō catutuarā cabauenarē roro na tutireñucūñama. ¹¹Ángelea majā roque caátopairā netójāñurō catutuarā carotimasírā nimiracūñā, narē roro na í búsujáepeetinucūñama Diopure. Di rūmu úno roro na í epereñaetinucūñama ángelea majā roque.

¹²Caátopairi majā p̄ame waibutoare bairo catúgoñariqüē mána niñama. Catúgoñamasiñāna niñama. Waibutoa p̄ame na catúgoñarijē mena mee tore bairā na caánie jūgori tore bairo bainucūñama. Bairo buianucūñama cabero camasā narē ñerí na capajíareparore bairo irā. Torea bairo caátopairā cūārē na regumí na carorije wapa Dios. ¹³Popiye

támugorāma na cūā aperārē roro na caátielperique wapa. Na rupaū roro caborore bairo átiāna, “iUseanirō marí ñaniña!” í tūgoñanucūñama, na caátipaúaca jetore masimiracūñā. Jesucristo cū cariarica rāmure tūgoñari marí yarā mena mujāā cabose rāmu qüenorō, na cūā mujāā mena boboro, ñuetie majū átajecuna mujāā caneñarōpu neñanucūñama. Ti rāmu caño yua, roro na caborore bairo áti, nucubugorique mano useanirō bainucūñama. Caroarā cañurārē bairo na cūā na caátopairije mena caána nimiracūñā, mujāā mena neñanucūñama.

¹⁴Tunu bairoa dico úcō caromiorē na cañaata, cō mena roro átaje mena jeto tūgoñanucūñama. Carorije ñnierē caátiȝutienia, cajānaena majū niñama. Aperā cayeritutuaena caroare caátiwēp̄ēna ûnarē na búsujārī narē roro na átiepencuñama. Caroaro majū tie ñnierē átipeyomasímajūcōñanucūñama. Torena, carorā cañuena, Dios cū careparā majū niñama, tame. ¹⁵Cayasisricararē bairo ninucūñama. Jesucristo yaye queti cariape macājērē tágousagaetimajūcōñama. Beor macā Balaam* cawāmecusū ñacacūñā bairo niñama. Cū ñacacūñā p̄ame roro átiri wapatarique ñierē bútioro boyayupu. ¹⁶Bairo cū cabairo yua, jícā rāmu Dios p̄ame cū tutiyupu. Balaarē, burro camasochre bairo cū búsuo joroque cū ásupu Dios. “Roro mu átigaya. Tiere ápericōñā,” qūñ tutiyupu burro Balaarē. Bairo qūñ ñnotajánañupū roro cū caátiñamatajere. Pugani ápeyupu yua.

¹⁷Quetibujuri majā caátopairā oco opee caoco manierē bairo niñama. Oco poarire wíno capapurerore bairo niñama. Dios yaye caroare

marí catūgogamiatacūrē, di rūmū ūno marí quetibūjueiyama na ūna. Bairi nocārō canaitiārō capetietopu cayasiparā niñama.¹⁸ Tunu apeyera, caītopairā netōjāñurō botioro caīñ manie ūnieriē ī būsūnucūñama. Bairo caāna ānirī roro na rupau caborore bairo átiāna, na būsūjānucūñama Jesucristo yaye quetire catūgousajūgorārē. Ati umearecóo macāña roro na caátinucūrījē ūnierē cajānamiatanarē na būsūjānucūñama. Mai cayeri tūgoñatutuaenarē roro na átiepenucūñama.¹⁹ Na pūame, “Mujārē cariapea jää īñā: Jäärē bairo mujāa caāmata, useanirō mujāa ãnigarā. Mujāa caborore bairo mujāa átimasīgarā,” na ïtonucūñama. Na majūa na yaye wapa cayasiparā nimirācūa, tore bairo na ī būsūjānucūñama. Na roque carorije macājārē caátirotiepe ecorā majū niñama. Bairi ni jīcāñ ūcū camasocu, carorijere caátiñānaecu tiere carotiepe ecoñre bairo catuañ niñami.²⁰ Apeyera tunu jīcārārē mujāa mena macāña marí Pacu Dios, cū macu marirē canetōõrīcū yaye quetire tūgoñsayupa. Ati umearecóo macājē carorijere apeyupa. Bairo catūgousajūgoricarā nimirācūa, carorije na caátajere tunu átinemoñupā. Bairo na caátaje jūgori, áme roquere jōpūame roro baiyama. Ati umearecóo macājē carorije caátiñānaena tiere jōpūame nemorō carotiepe ecorārē bairo majū tuayama yua.²¹ Jicoqueipu Jesucristo yaye queti caroaro cariape macājārē na catūgousaeto, ñumajūcōabujoyupa. Jesucristo caroaro cū caroticūrīqūrē tūgoñsari bero tunu tiere na cajānaata roque, ñuetiñā. Áme roquere netōjāñurō popiye baigarāma.²² Na ūna na cabairi wāme majū atore bairo marí ñicújāa ãnana na caírcārō

pūamata, baimajūcōaña: “Nuricū yai mūño cūrī bero, tiere ugayami tunu.” Tunu apeyera, “Yese cūñ, marí cacoseatacu nimicūa, netōjāñurō uguerirapu yuguicūñanemōñami,” tore bairo niñama Dios yayere tūgousari bero tunu carorije macājārē caátinemomajūcōañinucūrā.

El regreso del Señor

3 ¹Yu bairārē bairo caña, yu camairā, ati carta niña cabero macāña carta mujāa yu cawoajonemorī carta majū. Cañijāgorica carta, bairi ati carta cūrē cariape mujārē ñi quetibūjū wojoya, Dios yaye quetire mujāa camasirietiparore bairo ï. Puga cartapurea yu quetibūjū wojoya, tunu bairoa cariape mujāa catūgoñamasiparore bairo ï. ²Tūgoñamasñā tirūmupu macāña cañurā camasirā profeta* majā na caíquetibūjūyariquere. Tunu bairoa marí Quetiupu, marirē canetōõrīcū cū caroticūrīqūrē masirieticōña. Jāa, Jesucristo cū cabuericarā, apóstolea* majā jää caquetibūjūnetōrīqūe cūrē masirieticōña. Tiere tūgoñanemocōña.

³Bairāpu, atie cūrē mujāa tūgoña masimajūcōagarā. Catusari yutea caāno atígarāma camasañ caītopairi majā majū. Na rupau caborore bairo carorije jeto caátiāni majā ūna nigarāma. Dios yaye quetire roro caīboyetieperā capārārē nigarāma. ⁴Bairo caíeperi majā ãnirī atore bairo ï jēniña epegarāma: “¿Dope cū baiyupari Cristo, ‘Yu tunuatígu,’ caímiricū? Marí ñicújāa na caāni rūmū, ati umearecóo caānjūgoripaupu caānatōrēa bairo nicōña mai,” ï epegarāma. ⁵Bairo caíra ãnirī Dios cū carotimasirípañ umearecóo tirūmupu caānicōajūgoatajere masiētīñama. Marí

Pacu Dios puame cū carotimasírijē mena ati umurecōore jēñoüpī, oco mena jūgori. Tie oco mena jūgori niña ati umurecōo āme cūārē. ⁶Cū cabairotiricarorea bairo ati umurecōo cūārē rurocacōāñupī Dios. Tie oco jūgorina ati yepare rurocacōāñupī. ⁷Āme caāni umurecōo, ati yepa cūā Dios cū carotiore bairo cabaipee cū cacūrīquē niña. Ati umurecōo, ati yepa cūā ūpeticoagaro cū cabairotirore bairo yua. Peero mena yasigaro ati umurecōo, ati yepa mena yua. Dios camasārē cū caīñabeseri rūmu caāno majū ti peero puame ati yepa nipetirophre joerepeticoagaro. Ti rūmu caāno Diore catūgousaetana cūā yasicoagarāma.

⁸Bairi yu bairārē bairo caāna, yu camairā, atiere masiritieticōāna: Marī Quetiupau Jesucristo patowācāētīnami. Cūrā, jīcā rūmu puame mil cūmarī netōbauya. Mil cūmarī majū jīcā rūmrē bairo etabauya. ⁹Mai, marī Quetiupau puame caroa wāme cū caátiptere cū caijūgogeticūrīcārōrē átiwēpēcū mee baiyami. “Dopētī tāmurī cū tunuapériyatī Jesús?” Í busunucūnama jīcārā camasā. Bairo na caībusunucūmiatacūārē, bairo puame roque boyami Dios: Mūjāā nipetiro Jesucristore tūgoüsari bero cū yarā mūjāā caānipeere boyami. Bairi patowācārīcārō mano caroaro iñajocōācū baiyami. Mūjāā cotei átiyami. Dios puame ni jīcāū ūcū cū cayasirore boetiyami. Nipetiro camasā na carorije wapare yapapuari cūrē na cajēnirō boyami. Bairo jēnirī bero yua, cū yarā majū na caānorē boocotei baiyami.

¹⁰Bairi tunu marī Quetiupau cū caatípa rūmrē marī quetibūjuetiyami. “Ti rūmu majū yu etagū,” iētīnami. Bairi cayajari majōcū cū caetarore

bairo marī camasiētī rūmu ūno majū etagūmi ati yepapure. Ti rūmu cū caetari rūmu puame butioro achorije busugaro. Tocārōa yua ati umurecōo yasicoagaro. Ati yepa cūā ūpeticoagaro. Nocārō caāniepū cārō nipetirije ūpeticoagaro. Manigarо yua ati yepa.

¹¹Tore bairo Dios ati umurecōore cū caátiyasopeeere tūgoñarī mūjāā puame cū caquetibūjucūrīquērē caroaro mūjāā catūgousacōō ninucūrō boyā. iCaroarā cañurā majū mūjāā caānicotero boyā, Dios cū carotiore bairo! ¹²Dios cū catunuetari rūmu caāno caroaro mūjāā ánicoteyugarā. Bairi tunu cū carotiore bairo caroaro ása, tāmurī nemo cū tunuatío joroque ūrā. Ti rūmu caāno ati umurecōo puame ūyasipeticoagaro. Nocārō caāniepū cārō nipetirije ūrepeticoagaro.

¹³Torena, marī roque cawāma umurecōo, cawāma yepare coterā marī baiya. Marī Pacu puame, “Ti umurecōore rocarī bero, ape umurecōo yu qūenogū tunu. Topū nigarāma yu yarā,” cū caijūgogeticūrīcārōrē bairo cū caátiptere cayurā áñirī marī uwietigarā ti rūmu caetaro. Cawāma umurecōo puame cañurī umurecōo caroaro jeto ãna umurecōo nigarō.

¹⁴Bairi yu yarā, yu bairārē bairo caāna, yu camairā, marī Quetiupau cū catunuetaparo jūgoye caroaro caroa wāmerē marī áticōā ninucūgarā. Ñe ünie wapa cacūgoena, cañurā, caroaro yerijörō caānimasírā majürē marī etari cū useanio joroque caroaro marī átiānigarā cū jūgoye mai. ¹⁵Tūgopeoya: Marī Quetiupau patowācārīcārō mano marī cū cacoteata, marī cū canetōpeerea cotei átiyami. Nipetiro marī canetōpetirore bori cotei átiyami. Ato yu caquetibūjurore bairoa mūjāā quetibūju woajoyupi marī

yah Pablo cawāmecus cūā. Marī Pacu Dios, cū camasiñorijē jūgori tore bairo ī quetibujū woajoyupi marī yah Pablo.¹⁶ Tocānacā cartapua tote bairo Pablo cūā mūjāärē ī quetibujū woajonucūñami. Bairopua, jicā wāmerī cū caquetibujurije masiryo jāñunucūña, bueata. Bairo aperā camasā catūgomasiēna, Dios mena catūgoñatutuajūgomasiēna puame cariape tūgoetylama. Bairo tūgomasiētīrī yua, Pablo yaye quetire quetibujū mawijiocōänucūñama. Tore bairo átinucūñama nipetirije Dios yaye cū caquetibujucüríqüerē. Tie wapa popiye na baio joroque na átigumi marī Pacu Dios.

¹⁷ Bairo yu bairārē bairo caāna yu camairā, merē atiere caroaro majū

mūjāä masīña yu caquetibujurijere. Bairi caroaro tūgoñamasīña. Maijūgoya mūjāä yerire. Mūjāäpua caitorā na caquetibujurijere mūjāä tūgoüsare. Narē mūjāä itoecore carorā na caquetibujurijere. Diore catūgousarā nimirācūä, yasirique macāäjérē mūjāä tūgoüsare.¹⁸ Bairo puame roque ása: Marī Quetiupau, marīrē canetōöricū Jesucristore jōjāñurō nemorō cū camasñemopee niña mūjāärē nipetiri wāme cū camasā cutiānierē. Tunu bairoa nemojāñurō ämeo mainemoña. Bairo yua, cürē mari cabasapeorije petietigarō. Äme, ape rāmu cūärē nicōä ninucūgarō. Bairoa to baiáto.

Tocārōä niña atie queti yu cawoaturije.